

# ПЕДАГОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПІДГОТОВКИ СУБ'ЄКТІВ СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стрельніков Віктор

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка,  
м. Полтава

**Актуальність дослідження** педагогічного менеджменту підготовки суб'єктів спортивної діяльності викликана необхідністю її суттєвого реформування. Реалізація професійних функцій суб'єкта спортивної діяльності передбачає досягнення його мети як менеджера спортивної діяльності – використання і підвищення виховного, освітнього, навчального і розвиваючого потенціалу суб'єктів спортивної діяльності, їхніх колективів для підвищення успішності вирішення професійних завдань спортивної діяльності на основі принципів і методів педагогічного менеджменту.

Підготовка суб'єктів спортивної діяльності має будуватися на основі принципів і методів педагогічного менеджменту, закладених у теоретико-методологічних працях І. Зязюна, С. Гончаренка, В. Кременя, І. Лернера та ін.; працях з дидактики професійної освіти О. Гури, Р. Гуревича, Л. Лебедик [1-2], Н. Ничкало, Л. Хомич та ін. Разом з тим, аналіз наукових праць вітчизняних авторів показав, що поза увагою дослідників поки-що залишаються питання аналізу проблем педагогічного менеджменту підготовки суб'єктів спортивної діяльності.

Тому виокремимо *принципи, функції і методи* педагогічного менеджменту підготовки суб'єктів спортивної діяльності.

**Результати дослідження.** Важливими *принципами* педагогічного менеджменту підготовки суб'єктів спортивної діяльності нами виділені:

- *принцип формулювання мети*, який є основою планування, організації, контролю, тобто основою змісту функцій суб'єктів спортивної діяльності як менеджерів будь-якого рівня управління;
- *принцип цілеспрямованості*, що втілює вимоги до мети спортивної діяльності з урахуванням її оптимальності, реальності, перспективності та соціальної значимості [1, с. 295-297];
- *принцип функціонального підходу*, який є умовою постійного удосконалення, розвитку дій суб'єктів спортивної діяльності на основі постійного уточнення і конкретизації запитів суб'єктів спортивної діяльності;
- *принцип кооперації*, який відображає важливі вимоги до управлінських функцій суб'єктів спортивної діяльності з опорою на колективний розум і колективну творчість у спортивній діяльності [2, с. 124-126];
- *принцип самовдосконалення суб'єктів спортивної діяльності*, який здійснюється на основі досягнення теорії і передової практики педагогічного менеджменту [1, с. 295-297; 2, с. 124-126; 3, с. 19-46; 4, с. 21-24];
- *принцип комплексності*, поєднання функціонального, цільового управління і лінійного керівництва спортивною діяльністю, який означає неможливість системного управління спортивною діяльністю поза комплексом науково обґрунтованих суб'єкт-суб'єктних управлінських впливів, тобто принцип комплексності складає управління спортивною діяльністю.

*Функціями* педагогічного менеджменту підготовки суб'єктів спортивної діяльності, які мають використовуватися, є:

- планування, яке є основною функцією педагогічного менеджменту спортивної діяльності і полягає у визначенні мети і напряму діяльності означеної підготовки суб'єктів спортивної діяльності;

- прийняття управлінського рішення, яке є основною проблемою педагогічного менеджменту у змінному середовищі спортивної діяльності;
- укомплектування штату науково-педагогічних працівників, оскільки педагогічний менеджмент спортивної діяльності передбачає інвестування у розвиток колективу;
- ефективна комунікація у спортивній діяльності означає, що керівники мають інформувати суб'єктів спортивної діяльності про мету і наміри діяльності;
- стимулювання, здебільшого нагородження суб'єктів спортивної діяльності за знаходження нових способів ефективної роботи на основі довгострокової програми;
- керівництво, коли менеджери спортивної діяльності пристосовують свій стиль до вимог ситуації, вони стають визнаними «лідерами» спортивної діяльності;
- контроль здійснюється через порівняння бажаних результатів спортивної діяльності з досягнутими, потім застосовуються необхідні корегувальні дії спортивної діяльності [2, с. 124-126].

Означені функції відображають в комплексі хід і послідовність управлінських дій у педагогічному менеджменті системи підготовки суб'єктів спортивної діяльності, їх завершений цикл [1, с. 297].

Основні *методи* педагогічного менеджменту у підготовці суб'єктів спортивної діяльності поділяються:

- за об'єктами педагогічного менеджменту спортивної діяльності (державні, регіональні, місцеві); за суб'єктами педагогічного менеджменту спортивної діяльності (адміністративні, господарські);
- за метою педагогічного менеджменту спортивної діяльності (тактичні, стратегічні, оперативні); за часом (довготермінові, перспективні, поточні);
- за стилем педагогічного менеджменту (демократичні, авторитарні, ліберальні).

Застосування означених методів сприяє формуванню у суб'єктів спортивної діяльності добросовісного ставлення до своєї праці, формування почуття обов'язку і відповідальності за доручену справу у спортивній діяльності, розвитку соціально-педагогічної, соціальної, громадської активності тощо.

**Висновок.** Таким чином, основною метою підготовки суб'єктів спортивної діяльності є його підготовка як менеджера спортивної діяльності, конкурентного на ринку праці, компетентного і відповідального, здатного до спортивної діяльності на рівні світових стандартів, готового до постійного професійного росту, соціальної і спортивної мобільності.

1. Лебедик ЛВ. Застосування освітнього менеджменту у професійній підготовці майбутніх фахівців із соціальної роботи. В: Нова українська школа: траєкторія поступу. Задорожна-Княгницька ЛВ, редактор. Зб. тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної конференції [Інтернет]; 2021 квіт 02; Маріуполь. Маріуполь: МДУ; 2021. С. 295-297. Доступно: [http://mdu.in.ua/Nauch/Konf/2021/zbirnik\\_nush\\_2021.pdf#page=296](http://mdu.in.ua/Nauch/Konf/2021/zbirnik_nush_2021.pdf#page=296).
2. Лебедик ЛВ. Менеджмент підготовки викладачів вищої школи. Наукові записки. 2015;II(141):124-126.
3. Стрельніков ВЮ, Архипова СП, Десятов ТМ, Кругляк П. Професійний розвиток майбутнього фахівця як складник його соціальної діяльності у контексті сучасної соціокультурної ситуації. Соціально-педагогічна діяльність в умовах трансформації суспільства: теоретичні та прикладні проблеми: монографія. Архипова СП, редактор. Черкаси : Вид. ФОП Гордієнко ЄІ; 2014. С. 19-46.
4. Стрельніков ВЮ. Розвиток управлінської культури майбутніх менеджерів в умовах магістратури. Імідж сучасного педагога. 2018;5(182):21-24.